

VÝROČNÁ SPRÁVA
NÁVRAT, o. z.
2017

ÚVODNÍK

V Návrate sme sa v ostatnom roku venovali viacerým témam. Okrem priamej práce s rodinami v ohrození a náhradnými rodinami sme sa ďalej snažili posilňovať našu spoluprácu so samosprávami, obcami, ktoré rodiny vo svojom prostredí poznajú najlepšie a majú potenciál im pomôcť. Snažili sme sa hľadať možnosti pomoci pre rodiny v ich prirodzenom okolí, v ich komunitách. Citlivosť komunity voči deťom bola aj témou našej komunikačnej kampane Niekedy stačí málo. Pre deti, ktoré ostávajú opustené v pôrodniciach sme vyrobili niekoľko Kufríkov pre Kukulíka, teší nás vzrastajúci záujem pôrodníc o túto spoluprácu. Pripravili sme niekoľko seminárov pre rodičov a odborníkov pracujúcich s rodinami a zrealizovali vzdelávanie 500 sociálnych pracovníkov v téme Zisťovanie názoru dieťaťa a vedenie rozhovoru s dieťaťom na základe výberu Ústredia úradov práce sociálnych vecí a rodiny.

Na úvod správy o našej činnosti vám ponúkame premýšľanie o poslednej zmienenej téme.

ZACHYTENIE NÁZORU DIEŤAŤA ALEBO AKO ROZUMIEŤ SEBE

Rozhovor s dieťaťom a zisťovanie toho, čo si myslí, praje, ako sa cíti a ako si predstavuje svoj ďalší život v situáciách, keď sa rodičia rozvádajú alebo keď sa dokonca ocitlo bez rodičov, je veľká odborná zručnosť a téma zároveň. Nie je ľahké ju uchopiť a má mnoho dilem.

Má svoje pravidlá. Jedným z nich je, aby sme svojim názorom neovplyvnili názor dieťaťa. Vyžaduje to istú zručnosť. Dieťaťu treba poskytnúť pocit bezpečia, aby sa s nami vôbec rozprávalo, dokonca otvorene, aby sme volili preň zrozumiteľné slová. Cieľom rozhovoru nie je zistiť názor dieťaťa, skôr ho zachytiť (vnímate ten rozdiel?), alebo možno ani to nie. Ide o to, vytvoriť možnosť pre dieťa, aby sa samo vyjadrilo k zložitej situácii, v ktorej sa ocitlo. Našou rolou pri tom je zachytiť to čo najvernejšie a bez vlastnej interpretácie.

Fascinuje ma to. Nie je to ľahké, pretože (vraj, a ja tomu verím) neexistuje dieťa, ktoré nemá názor na okolnosti a vzťahy, v ktorých sa nachádza. Osobný názor má aj niekoľkomesačné dieťa aj dieťa s postihnutím. Ale existujeme my, dospeláci, odborníci, ktorí názor dieťaťa nevieme zachytiť.

A tu sa už zrazu nejedná o odbornú tému, semináre, o zručnosť v zosnímaní názoru dieťaťa, nakoniec ani o ten názor, ale o **dieťa samotné**. Takto s čistou myslou vnímať dieťa dokáže len ten, koho ako človeka zaujíma **dieťa ako človek**. Je to životný postoj. Tu si s profesionalitou nevystačíme.

Opäť a znova pripomínam, čo ma učil prof. Zdeněk Matějček, že **pomáhať znamená rozumieť**. Rozumieť sebe, rozumieť dieťaťu a rozumieť kontextu. Zaujímať sa o to, čo si dieťa praje je čarovné. A čarovné veci sú tajomné a jednoduché zároveň.

Nech máte pri čítaní aktuálnej správy o Návrate také potešenie, ako ho zažívame my, keď našou prácou žijeme.

Marek Roháček,
predseda Návratu

Návrat je nezisková organizácia, ktorá od roku 1993 presadzuje a podporuje návrat opustených detí z inštitúcií (detských domovov) do rodín. Sme presvedčení, že jedine rodina so stabilnými milujúcimi rodičmi dokáže dieťaťu poskytnúť optimálne podmienky pre zdravý duševný vývin.

Našou víziou je prakticky a odborne prispieť k dosiahnutiu takého stavu v spoločnosti, v ktorom:

- všetky deti budú prežívať detstvo v rodinách schopných poskytnúť im bezpečie, starostlivosť a lásku,
- všetky opustené deti nájdu útočisko v rodinách ochotných postarať sa o ne,
- rodinám s vážnymi problémami bude včas poskytnutá potrebná sociálna a psychologická pomoc, aby sa predišlo vážnemu strádaniu ich detí.

Sme presvedčení, že **DIEŤA** má právo na plný rozvoj svojej osobnosti a na napĺňanie základných fyzických a psychických potrieb.

Sme presvedčení, že **RODINA** je optimálnym prostredím, v ktorom môže dieťa dozrieť v plnohodnotnú a zodpovednú bytosť. Rodina je priestor, ktorý poskytne dieťaťu lásku, prijatie, pocit bezpečia a istoty.

Sme presvedčení, že **MEDZIĽUDSKÉ VZŤAHY** majú rozhodujúci význam pre kvalitu života. Pre zdravý vývoj dieťaťa majú nezastupiteľnú úlohu vzťahy s rodičmi. Dieťa potrebuje vyrastať s rodičmi - či už sú to rodičia vlastní alebo náhradní.

Predsedníctvo Návratu:

Marek Roháček, predseda
Renáta Matejová, podpredseda
Alžbeta Padyšáková
Pavel Kailing
Andrej Jankuliak

Revízna komisia:

Peter Paľaga, predseda
Ján Horňáček
Tomáš Dulovič

Aktuálne v **6 regionálnych centrách a poradenských miestach** Návratu **25 odborných zamestnancov** (sociálnych pracovníkov, špeciálnych pedagógov, psychológov) poskytuje komplexné odborné služby v dvoch základných oblastiach: **náhradná rodinná starostlivosť** a **sanácia rodín v ohrození**. Zároveň lobujeme za systémové zmeny a o rodine a rodičovstve komunikujeme rôznymi spôsobmi s celou verejnosťou. Desiatky odborníkov rôznych profesií spolupracujú s Návratom externe. **Stovky ľudí podporujú našu misiu osobnou angažovanosťou.**

Manažment Návratu v roku 2017:

Marek Roháček, *predseda združenia*
Milada Bohovicová, *odborná garantka služieb a metodička*
Lucia Marková, *finančná manažérka*
Ivana Bizoňová, Lucia Angelovičová, *komunikácia s verejnosťou a fundraising*
Denisa Ničiková, *koordinátorka, Žilina*
Alena Molčanová, *koordinátorka, Prešov*
Danka Žilinčíková, *koordinátorka, Banská Bystrica*
Daniela Lieskovská, *koordinátorka pre prácu s rodinami v ohrození, Bratislava*
Zuzana Nováková, *koordinátorka pre oblasť náhradnej rodinnej starostlivosti, Bratislava*

1. INŠTITÚCIE A ODBORNÍCI ZODPOVEDNÍ ZA OCHRANU PRÁV DETÍ

Rodina ako najlepšie a jediné zdravé prostredie pre vývin dieťaťa potrebuje mať vytvorené dobré podmienky pre svoje fungovanie. Nastavuje ich štát zákonmi a systémom pomoci prostredníctvom svojich úradov. Do systému pomoci náhradným rodinám i rodinám v ohrození vstupujú aj odborné organizácie, združenia a akreditované subjekty. Určité kompetencie a možnosti na pomoc rodinám majú obce. V súčasnosti vidíme, že efektívnou pomocou je len premyslená spolupráca všetkých, ktorí vstupujeme do kontaktu s konkrétnou rodinou.

Presviedčame preto úrady, aby rodiny zaradili do systému pomoci, na ktorú majú nárok, poukazujeme na to, aké možnosti majú obce k tomu, aby pomohli rodinám včas, kým sa problémy neprehĺbia. Presviedčame zodpovedných ľudí, aby využili v prospech konkrétnej rodiny všetko, čo im zákon prikazuje alebo umožňuje a argumentujeme tým, že najlepšia pomoc deťom je pomoc ich rodičom, vlastným či náhradným.

Iným organizáciám, odborníkom z detských domovov, zo škôl a iných inštitúcií, úradom a samosprávam **ponúkame spoluprácu, know-how**, organizujeme **odborné a zážitkové semináre**. Prekladáme a tvoríme **publikácie** pomáhajúce rodinám alebo odborníkom, ktorí sa im venujú. **Poskytujeme supervíziu** pracovníkom iných organizácií ale aj našim dobrovoľníkom a laickým poradcom pre rodiny. Naším cieľom je šíriť väčšie porozumenie špecifickým potrebám detí a ich rodičov.

Naším dlhodobým nástrojom na skvalitňovanie systému pomoci deťom a sociálnoprávnej ochrany je aj **lobing na štátnej úrovni**, preto sme členmi profesijných združení, odborných organizácií a expertných skupín, kde môžeme **ovplyvniť zákony a pravidlá** týkajúce sa práv detí.

V oblasti vzdelávania, ktorú považujeme v súčasnosti za jednu z našich kľúčových aktivít, sme v minulom roku pripravili niekoľko príležitostí:

- zrealizovali sme **15 seminárov** pre viac ako **200 účastníkov** - rodičov, náhradných rodičov a odbornú verejnosť s rôznorodými témami ako bezpečie, attachment, masáže a dotyková terapia, rozchod rodičov, dieťa s FAS, školák v náhradnej rodine, pôžičky
- vyškolili sme **496 sociálnych pracovníkov** ÚPSVaR a SPODaSK na **43 interaktívnych seminároch** (po 24 seminárnych hodin) v téme Zisťovanie názoru dieťaťa a vedenie rozhovoru s dieťaťom
- viedli sme **tréning pre profesionálnych rodičov**, ktorý absolvovalo **13 ľudí**
- pre profesionálov z Čiech sme mali výmenu skúseností a **zdieľanie dobrej praxe** k téme rozvodov
- začali sme vydávať **elektronický spravodaj pre pomáhajúcich profesionálov** Rob(i)me ochranu detí s deťmi – odchádzal na viac ako 600 adries jednotlivcov a 30 organizácií
- zorganizovali sme praktickú **skúšku pre prvých lektorov terapie dotykom**
- individuálne sme podporovali **15 laických poradcov**, ktorým sme poskytli supervíziu, odborný mentoring a podporovali sme ich v osobnom aj odbornom raste, **11 laických poradcov** sa zúčastnilo na víkendovom pobyte, **3** získali od prešovského dobrovoľníckeho centra ocenenie **Srdce na dlani 2017**

Advokácii a lobingu sa venujeme už od svojho vzniku:

- podieľali sme sa na činnosti **Koalície pre deti Slovensko**
- komunikovali sme s MPSVaR najmä ohľadne **prípravy novely Zákona o SPO**
- podporili sme odbornými návrhmi, priamou angažovanosťou a poskytovaním služieb **rozvoj prorodinej a na dieťa orientovanej komunitnej a regionálnej politiky v 10 samosprávach** (Banská Bystrica, Zvolen a niekoľko menších obcí, Žilina, Trenčín, Turzovka, Bratislava)
- venovali sme sa **advokácii práv viacerých detí** aj za aktívnej participácie **advokátskych služieb PRO BONO** v spolupráci s Nadáciou Pontis a ďalšími advokátmi a sprevádzali sme klientov do Centra právnej pomoci

Sieťovanie, šírenie a výmenu skúseností a vôbec spoluprácu všetkých hráčov v sociálnoprávnej ochrane detí vnímame stále naliehavejšie ako veľký a doteraz málo využitý zdroj pomoci rodinám:

- iniciovali sme návrhy pre ďalšie smerovanie neformálneho zoskupenia siete partnerských organizácií a inštitúcií **Synapsia** v meste Prešov a aktívne sme sa zúčastňovali pravidelných stretnutí; ako riadny člen Synapsie sme boli ocenení nadáciou NDS cenou **Komunita priateľská deťom**
- spolupracovali sme s výskumným tímom Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach pri realizácii výskumného projektu **Care4youth**
- organizovali sme pravidelné **stretnutia spolupracujúcich odborníkov** v Žiline, ktoré pomáhajú vytvoriť dobrú platformu pre spoluprácu, okruh účastníkov sa stále rozširuje
- na našich pracoviskách sme na **odbornú stáž** prijali **8** nových pracovníkov SPODaSK, **16** študentov na seminár a **4** na prax
- zorganizovali sme seminár **Interaktívna prípadová konferencia za účasti dieťaťa** v Žiline pre odbornú verejnosť
- zúčastnili sme sa s príspevkom **Bez dôvery to nejde** na otvorenom seminári organizovanom BSK pre profesionálov v oblasti SPOD
- s MsÚ Karlova Ves v Bratislave sme si dohodli **pravidlá dlhodobejšej spolupráce** a spolupracovali sme v **prípade prvých 2 rodín**

ZISŤOVANIE NÁZORU DIEŤAŤA, VEDENIE ROZHOVORU S DIEŤAŤOM

Vypočuť hlas dieťaťa v situácii, keď sa rozhoduje o jeho ďalšom živote, považujeme za veľmi dôležité a v našej práci s rodinami sa o to snažíme. Podľa platnej legislatívy je právom každého dieťaťa vyjadriť názor na vlastnú životnú situáciu a povinnosťou pracovníkov sociálnoprávnej ochrany je vedieť názor dieťaťa zachytiť. Preto sme sa rozhodli zareagovať na príležitosť **zrealizovať celoslovenské vzdelávanie** pre sociálnych pracovníkov ÚPSVaR, SPODaSK a zamestnancov referátov poradensko-psychologických služieb zo všetkých krajov. **V čase od septembra 2017 do marca 2018** sme vyškolili **496 účastníkov na 43 seminároch** (po **24 seminárnych hodinách**). Viedlo ich **18 lektorov** interaktívnou formou.

Venovali sme sa právnemu základu pre zisťovanie názoru dieťaťa, odlišeniu pojmov „záujem dieťaťa“ a „názor dieťaťa“, zručnosti nadviazať kontakt a viesť rozhovor s dieťaťom v rôznych vekových obdobiach a aj s deťmi so špecifickými potrebami ale aj praktickým problémom, napr. ako vedieť vystúpiť z roly toho, kto rodinu vyšetruje a v danej chvíli sa iba snažiť zachytiť názor dieťaťa, ako zisťovať názor dieťaťa citlivo v časových a priestorových podmienkach úradov.

Medzi najväčšie výzvy aj podľa spätných väzieb účastníkov patrí zisťovanie názoru maličkých detí (do 5 rokov), zladenie úlohy pracovníka sociálnoprávnej ochrany, ktorý realizuje šetrenie s cieľom ochrániť dieťa a toho, kto zisťuje vlastný názor dieťaťa. Účastníci ocenili príležitosť vzdelávať sa, dostať praktické nástroje a inšpirácie ako vykonávať túto časť svojej práce, ktorá je pre nich ešte nová, ale aj stretnúť sa s kolegami z iných úradov a vymieňať si skúsenosti z praxe. Pre nás to bola tiež, okrem iného, príležitosť nadviazať iný typ kontaktu s pracovníkmi SPODaSK, s ktorými sa stretávame aj pri našej práci s rodinami.

2. RODINA V OHROZENÍ

Rodinám v kríze **poskytujeme systematickú sociálnopsychologickú pomoc**, väčšinou priamo u nich doma. Je to beh na dlhé trate, od nadviazania kontaktu, cez získanie dôvery, spoločné premýšľanie, čo rodine chýba a čo by jej pomohlo až k realizácii riešení. Často im chýbajú informácie, ale niekedy ešte viac psychická podpora, povzbudenie, rozvíjanie komunikačných zručností. Na Slovensku nie je možné odňať dieťa z rodiny pre jej zlú ekonomickú situáciu, tá sa ale veľmi často premietne do všetkých oblastí rodinného života a rodina začne „zlyhávať“ v rôznych oblastiach. Chýbajú nájomné a sociálne byty, nezamestnanosť je vysoká, exekučné konania motivujú rodičov pracovať na čierne. Existenčné problémy rodičov často tak zahltia, že im neostávajú kapacity venovať sa deťom, a tak nezabezpečia nielen fyzické potreby svojich detí ale ani tie psychické. A až vtedy sa o rodinu začne „zaujímajú“ štát, obec, a iní zodpovední. Chýba včasná podpora pre rodiny v kríze, vyhľadávanie takýchto rodín a otvorená ponuka služieb pre ne.

Rodinám preto **radíme**, ale aj ich **sprevádzame pri kontakte s úradmi**, aby čo najviac krokov urobili sami. **Organizujeme podporné skupinové stretnutia** rodičov, pobyty pre deti i celé rodiny. **Poskytujeme dlhodobú podporu a pomoc aj tehotným ženám**, ktoré prežívajú ťažké životné obdobie a hrozí, že si dieťa nechajú vziať, vzdajú sa ho, alebo im bude odňaté pre nedostatočnú starostlivosť. Rodinám, ktoré majú deti v detskom domove alebo pestúnskej rodine pomáhame s nimi **udržovať kontakt** tak, aby to bolo pre deti pozitívne alebo im pomáhame **vytvoriť také podmienky, aby sa deti mohli vrátiť domov**.

- pomáhali sme **148 rodinám v kríze**, z čoho bolo v tomto roku **65 nových rodín**
- naše služby mali dopad na **325 detí**
- rodinám sme poskytli **terénne sociálne služby**, sprevádzanie, siet'ovanie odborníkov a advokáciu ich práv (pre **104 rodín s 242 deťmi**), **terapeutické služby v 16 rodinách (filiálnu terapiu v 7 rodinách, sandplay terapiu v 1 rodine, prácu so životnou históriou a knihou života v 7 rodinách, s 1 rodinou sme pracovali FIO metódou) a v 3 rodinách rodinnú mediáciu**
- pripravili a realizovali sme **víkendový pobyt** pre rodiny v ohrození, ktorých sa zúčastnili 4 rodiny so 16 deťmi
- pripravili sme **6 stretnutí** v rámci **Programu pre posilnenie rodičovstva** v odľahlej lokalite pre mamy s deťmi (10 mám + 16 detí)
- **sprevádzali sme 14 žien obdobím tehotenstva**, aby sme predišli odňatiu ich detí do detského domova a aby sme predišli opusteniu dieťaťa, teda tzv. prvému násiliu, ktoré býva spáchané na dieťati (podľa WHO)

Typy problémov, ktoré sme riešili:

- takmer v každej rodine riešime finančnú situáciu, čo zahŕňa hľadanie a udržanie zamestnania, tvorbu rodinného rozpočtu, vybavovanie sociálnych dávok, riešenie dlhov a exekúcií a iné
- výchovné problémy - **58 rodín**
- hrozba straty bývania - **36 rodín**

- problémy mnohodetných rodín (4 a viac detí) – **25** rodín
- rodiny s deťmi v ústavnej starostlivosti - **24** rodín (**68** detí)
- rozvodová situácia - **15** rodín
- domáce násilie - **7** rodín
- rodič vo/po výkone trestu - **8** rodín
- závislosti - **11** rodín
- klient s psychiatrickou diagnózou – **12** rodín
- náhla smrť rodiča (**2** rodiny)
- zanechanie dieťaťa po pôrode – **1** rodina
- biologická rodina, ktorej dieťa je umiestnené do náhradnej rodiny – **1** rodina
- deti s postihnutím - **2** rodiny

3. RODINA, KTORÁ SA ROZHODLA PRIJAŤ OPUSTENÉ DIEŤA

Ako subjekt akreditovaný Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR poskytujeme záujemcom sociálnu, právnu a psychologickú **prípravu na náhradné rodičovstvo**. Niektorým deťom rodičia z rôznych dôvodov dokázali darovať život, ale nie potrebnú starostlivosť. Možno im chýbali schopnosti, možno podmienky, podpora príbuzných alebo komunity, zdravie. Mnohí by si priali, aby sa našli pre ich deti noví rodičia ale často nie sú pre potenciálnych náhradných rodičov dost' „atraktívne“ – sú rómskeho pôvodu, majú zhoršený zdravotný stav, alebo len veľa súrodencov.

Pre takéto deti **aktívne vyhľadávame rodiny** ochotné a schopné postarať sa o ne napriek znevýhodneniam, aby aj oni dostali šancu na zdravé detstvo a životnú perspektívu. Či už sú to bezdetné páry, jednotlivci s túžbou stať sa rodičmi alebo rodičia s vlastnými deťmi, ktorí našli kapacitu dať lásku a bezpečný domov ďalšiemu dieťaťu. Keďže do ich domova príde dieťa plné bolesti a strachu, ktoré prežilo ťažkú životnú skúšku – opustenie najbližšími – vieme, že „iba láska stačiť nebude“.

Preto im ponúkame rôzne formy **odbornej pomoci a špecializovaných programov, terapie a vzdelávania** zamerané na zlepšenie vzájomného pripútania, liečbu psychickej deprivácie a dopadov traumy na dieťa. Snažíme sa o **partnerský, profesionálny, individuálny a rešpektujúci prístup**. Našou filozofiou je **vytvárať bezpečie pre rodinu** tým, že naši odborníci sú jej dlhodobo k dispozícii.

V špecifických prípadoch **sa snažíme nadviazať spoluprácu s biologickou rodinou dieťaťa**. Naš cieľ je, aby biologickí príbuzní udržovali s dieťaťom pozitívny a zmysluplný kontakt.

- pripravili sme **58 žiadateľov na adopciu a pestúnstvo**, aktualizovali sme prípravu ďalším **96**
- poskytovali sme dlhodobé odborné poradenstvo **198 náhradným rodinám**,
ktoré sa starajú o **292 prijatých detí**, v rôznych témach vrátane FASD (porúch fetálneho alkoholového spektra)
- **140 znevýhodneným deťom** sme aktualizovali údaje v databáze, aby sme zvýšili ich **šancu nájsť rodinu** a **8** sme našli novú rodinu
- pripravili a odovzdali sme spolu **13 kufríkov** pre opustených novorodencov v nemocniciach v Banskej Bystrici, Brezne, Trenčíne a Bratislave a oslovili sme pre naštartovanie tohto projektu **2 ďalšie nemocnice** (Nitra, Zvolen) a ÚPSVaR (Bratislava, Malacky a Galanta)
- sprevádzali sme **29 detí** a ich nových rodičov v **prvých mesiacoch ich vzájomného spolužitia**
- poskytli sme viac ako **400 poradenských a informatívnych rozhovorov** prostredníctvom telefonického **Infolinky nielen o adopcii** a zodpovedali sme **93 otázok** prostredníctvom interaktívnej **web poradne a mailovej poradne**

- uskutočnili sme **9 vzdelávacích seminárov** pre rodičov, ktoré absolvovalo **70 náhradných rodičov**
- zrealizovali sme **2 víkendové pobyty** pre **23 náhradných rodín**
- vedieme alebo podporujeme **Kluby náhradných rodín**, ktoré sa stretávajú v **13 mestách**, niektoré v spolupráci s Asociáciou náhradných rodín
- v Prešove sme vytvorili novú formu svojpomocnej skupiny **Kluby malkáčov** pre náhradných rodičov s deťmi od 0 do 4 rokov, ktorí sa stretávajú pravidelne dopoludnia **2x mesačne**
- v Trnave a Bratislave skupinky pre rodičov, ktoré vedú laickí poradcovia

Rôzne terapie a služby pre deti a rodičov, ktoré sme poskytli v náhradných rodinách:

- práca so životnou históriou a knihou života: **52 rodín so 72 deťmi**
- dotyková terapia: **15 rodín s 18 deťmi**
- rodinná mediácia: **3 rodiny**
- filiálna terapia: **12 rodín s 13 deťmi**
- sandplay terapia: **6 rodín so 6 deťmi**
- facilitácia kontaktu s biologickou rodinou: **10 rodín s 11 deťmi**
- iné terapeutické prístupy (systemická, naratívna, hrová terapia,...) – spolu **8 rodín**

4. DETI A MLADÍ

Deti a mladí z rodín v ohrození i z náhradných rodín majú za sebou často ťažkú minulosť poznačenú stratami, traumami či strádáním a mnohí z nich niečo podobné prežívajú aj v súčasnosti. Nie je žiadnym prekvapením, že tieto boľavky sa začínajú prejavovať aj v ich správaní. Dostávajú sa tak do rôznych rizikových situácií a zároveň sa stávajú dennodennou výzvou pre rodičov, učiteľov či iných odborníkov. Ústavné riešenia sú už v dnešnej dobe považované za posledné možné, ale napriek tomu sa k nim u týchto detí v staršom veku, žiaľ, neraz pristupuje. Ponúkame pre nich **nízkoprahové aktivity** či **podporné skupiny** zamerané na špecifické problémy a vek detí, o. i. aj **program rozvoja sociálnych kompetencií ART**. S viacerými mladými **pracujeme individuálne, podľa ich potrieb** a poskytujeme im **sociálnopsychologické poradenstvo, hrovú terapiu** či podnetný voľnočasový program. **Podporujeme ich participáciu na zmenách** v oblasti ochrany detí, chceme, aby bolo počuť ich hlas, pretože často sami veľmi dobre vedia vyjadriť, čo potrebujú, čo im pomáha a čo nie.

Riešime s nimi rôzne situácie, ako napr. **právne ukončenie náhradnej rodinnej starostlivosti** a praktické **osamostatnenie sa** od náhradnej alebo vlastnej rodiny, **tehotenstvo**, začínajúce **rodičovstvo**, vybavovanie rôznych **právnych úkonov**, začleňovanie sa do **pracovného procesu a spoločenského života** ale veľkou témou je aj **pátranie po svojich koreňoch** a premýšľanie o svojej minulosti.

- sprevádzali sme **15 mladých dospelých alebo dospievajúcich** v rôznych špecifických situáciách, **10 mladým** sme poskytli **terapeutickú podporu**
- v Prešove sme pre **32 detí a mladých** pripravili **28x pravidelný Klub**, **4 celodenné outdoorové akcie** a ďalšie popoludňajšie voľnočasové akcie
- zrealizovali sme dvojdňový rekreačno-poradenský pobyt pre **junior poradcov** (vek 12+) – pre **11 mladých ľudí** a **2 podporné celodenné stretnutia**, **2 mladí** boli prezentovať junior poradenstvo na medzinárodnej konferencii vo Zvolene

- viac ako **66 dobrovoľníkov** sa tvorivo a so zanietením **venovalo desiatkam detí** skupinovú aj individuálnou formou na Kluboch náhradných rodín, víkendových pobytoch, v nízkoprahu alebo návštevou detí v rodine a pri odľahčení náhradných rodičov, niektorým z nich sme poskytli mentoring a zorganizovali sme pre nich **4 vzdelávacie semináre**
- na celoslovenskom **vzdelávaní** sa zúčastnilo **12 dobrovoľníkov**

5. ŠIROKÁ VEREJNOSŤ

Ku komunikácii našich tém voči verejnosti pristupujeme citlivo a profesionálne. V úzkej spolupráci s kreatívnymi ľuďmi a umelcami hľadáme zaujímavé spôsoby, ako **zvyšovať citlivosť ľudí pre ozajstné potreby detí, otvorenosť pre prijatie dieťaťa a zvyšovať toleranciu okolia voči rodinám**, ktoré opustené dieťa prijali a k potrebám rodín, ktoré sa snažia prekonať kritické obdobie a vytvárať dobrý domov pre svoje deti. Chceme **posilňovať rodičovské zručnosti** všetkých rodičov.

Aby sme oslovili nové okruhy ľudí, ktorí porozumejú nášmu posolstvu, otvárame sa novým formám komunikácie. Využívame široké spektrum prostredí a nástrojov: **diskusie, eventy, výstavy, dokumentárne filmy, spoty, rozhlas, televíziu, internet či tlač**. Organizujeme interaktívne happenings a kampane a zúčastňujeme sa **festivalov**. Snažíme sa **vyvolať diskusiu a zamyslenie a motivovať ľudí k aktívnemu zapojeniu** nielen počas Vianoc a nárazových mediálnych charitatívnych projektov, kde neraz prevažuje emocionálne vydieranie.

- v spolupráci s Nadáciou Orange sme realizovali v rámci trojročného projektu (Keď) Ide o život jeho druhú časť **Niekedy stačí málo**, v ktorej sme sa venovali významu starostlivosti o deti v našej komunite
- uverejnili sme články v časopisoch **Slovo** (pravidelný stĺpček a rozhovor), **Radničné noviny** mesta Banská Bystrica, časopis **InVitro**, **Nebyť sám** (časopis o náhradnom rodičovstve), **Nota bene**, **.týždeň**, v mesačníku **Miriam**, **Dobrá škola**, na **dobrenoviny.sk**, o náhradnom rodičovstve sme hovorili v Slovenskom Rozhlase, v Rádiu Regina, v rádiu Lumen, v TV Hronka, internetovom rádiu Fit Family a v Slovenskej televízii, diskutovali sme v relácii **Pod lampou**
- o téme náhradného rodičovstva a systémovej podpore rodín sme od júla pravidelne uverejňovali **blogy Návratu na Denníku N**, ktoré spolu zaznamenali viac ako **20 000 prečítaní** (v priemere 4000 prečítaní jeden)
- hodnotu detstva prežitého v rodine sme priblížili verejnosti na viacerých miestach uvedením výstav fotografií **Najviac zo všetkého, Byť (s) rodičom aj keď... a Obyčajní hrdinovia**
- v rámci medzinárodného dňa povedomia o FASD sme spoluorganizovali diskusiu s názvom „**Ako sa žije deťom s FASD?**“ v kníhkupectve a kaviarni Artfórum v Bratislave, kde sme uviedli aj výstavu fotografií
- zorganizovali sme **4 semináre pre materské a komunitné centrá** v Brezne, Banskej Bystrici a Zvolene s témami Uspávanie, Kufrik pre Kukulíka, Niekedy stačí málo), ktorých sa zúčastnilo **23 ľudí**
- v Banskej Bystrici sme sa zúčastnili **festivalu Špunti** „stánkovou diskusiou“ Kým sme pre dieťa v našej komunite, **Dňa rodiny** našou poradňou, herňou i oddychovňou, v Artfóre sme viedli **diskusiu** o tom, či Existuje citlivý rozvod, na Akadémii Európskeho seniora v sme mali **príspevok** o Nezastupiteľnej roly matky a babičky, so **60 gymnazistami** sme diskutovali o náhradnej rodinnej starostlivosti a pri príležitosti **20. výročia Centra** sme zorganizovali Happening pre **80 náhradných rodičov a dobrovoľníkov**

- v spolupráci s organizáciami okresu Lučenec sme sa podieľali na organizovaní **benefičného koncertu** pre konkrétnu rodinu
- v Žiline sme sa zapojili do medzinárodnej akcie **Restaurant day**, hostí sme privítali v „Návratovej Kaviarni“ s témou **Rodinné poklady** a do II. ročníka medzinárodného festivalu **Inter nos – Medzi nami**, na ktorom sme hravou formou s mladými i dospelými hľadali spôsoby, ako v komunite tvoriť bezpečné a podporné prostredie pre deti
- v rámci aktivít **Koalície pre deti Slovensko** sme sa zúčastnili **4. ročníka** kampane **Počúvajme deti** Bubnovačkou vo Zvolene a prvýkrát aj v Žiline, ktorých sa zúčastnilo viac ako **200 detí a mladých**
- v Prešove sme zorganizovali **happening NaHlas o prijatí spojený s bubnovačkou**, ktorého sa zúčastnilo cca **300** hostí z náhradných rodín aj rodín v ohrození aj širšej verejnosti, na ktorom sme si zároveň pripomenuli 20. výročie Centra
- náš web www.navrat.sk zaznamenal viac ako **50 000 návštevníkov**
- www.facebook.com/navrat.sk sme **zdieľali s viac ako 2 600 priateľmi** príbehy našej dennej praxe a uverejňovali pozvánky na naše podujatia a výstupy z nich a v komunite FASD SK sme uverejňovali tematické príspevky

NIEKEDY STAČÍ MÁLO

Niekedy stačí málo, aby sme pre dieťa v našom bezprostrednom okolí znamenali veľa. Pýtajme sa samých seba: *„Kto som a kým sa môžem stať pre dieťa z mojej komunity?“* Dieťa od susedov, ktoré sa potuluje často samo vonku, môžeme pozvať k nám, aby sa pohralo, pomôcť mu s domácimi úlohami, vziať ho na výlet, ponúknuť pomoc a priateľstvo jeho rodičom. Tieto spôsoby kontaktu sme hľadali spolu v II. ročníku projektu s názvom **Niekedy stačí málo**. Nadviazali sme ním na projekt Máš to v sebe z roku 2016 a budeme pokračovať v téme všímavosti voči deťom, ktoré to potrebujú, **v téme pestúnstva**.

- vyrobili sme inšpiratívne **komiksy**, ktoré zobrazujú štyri príklady, ako prejaviť záujem a pomôcť deťom z nášho okolia, ktoré to potrebujú. Šíрили sme ich na projektovej stránke www.mastovsebe.sk, na sociálnych sieťach, webstránkach spolupracujúcich organizácií, v printových médiách, outdoor reklamou a ako putovnú výstavu.
- zrealizovali sme **pozorovanie** v bratislavskom podchode, ktorým sme upozornili na všímavosť dospelých voči deťom. Na schody sme posadili zdanlivo osamotené menšie dieťa a pozorovali sme, ako budú reagovať okoloidúci. Videozáznam si môžete pozrieť na našom youtube kanáli
- na festivale Pohoda sme sa v **diskusii Kým som pre dieťa v mojej komunite** rozprávali so spisovateľkou a autorkou Piatej lode Monikou Kompaníkovou, náhradnou mamou Barborou Lenárdovou a bábkoherečkou Alžbetou Kovaničovou
- ako hostia relácie **Pod lampou** sme sa venovali **fenoménu pestúnstva** - od pozdravenia susedovho dieťaťa na chodbe až po pestúnstvo ako formu náhradnej rodinnej starostlivosti. Hostia spolu vyrozprávali tri silné príbehy o tom, ako môže jednoduchá pomoc dieťaťu vo svojom okolí prerásť do dlhodobého vzťahu a zmeniť život dieťaťa k lepšiemu. Diskusia je dostupná na stránke časopisu .týždeň.

FINANČNÁ SPRÁVA

NÁVRAT, občianske združenie, Pluhová 1, 831 03 Bratislava, IČO: 31746209
SÚVAHA K 31. 12. 2017

ÚČET	AKTÍVA	PASÍVA
*021 Budovy, haly a stavby	314 674,90 EUR	
*023 Dopravné prostriedky	47 860,48 EUR	
*081 Oprávky k budovám, halám a stavbám	-34 695,30 EUR	
*083 Oprávky k dopravným prostriedkom	-43 513,99 EUR	
*112 Materiál na sklade	12 036,67 EUR	
*211 Pokladňa	1 806,82 EUR	
*213 Ceniny	91,80 EUR	
*221 Peniaze na BÚ	33 755,59 EUR	
~249 Krátkodobé finančné výpomoci		15 000,00 EUR
*311 Odberatelia	15 987,00 EUR	
*314 Poskytnuté prevádzkové preddavky	150,00 EUR	
*315 Ostatné pohľadávky	48 127,62 EUR	
*321 Dodávatelia		4 287,12 EUR
*323 Krátkodobé zákonné rezervy		21 428,81 EUR
*325 Ostatné záväzky		122,90 EUR
*331 Záväzky voči zamestnancom		377,73 EUR
*336 Záväzky voči poisťovniam	234,60 EUR	
*342 Daň zo závislej činnosti	533,40 EUR	
*381 Náklady budúcich období	186,44 EUR	
*384 Výnosy budúcich období		124 716,00 EUR
*385 Príjmy budúcich období	10 571,86 EUR	
*391 Opravná položka k pohľadávkam	-5 176,00 EUR	
*412 Fondy organizácie		2 793,53 EUR
*427 Ostatné fondy		265,55 EUR
*428 Nerozdel. zisk, strata min. rokov		253 662,62 EUR
Hospodársky výsledok v schvaľ. konaní		
*431 /strata/		-22 142,65 EUR
*472 Sociálny fond		2 120,28 EUR
	402 631,89 EUR	402 631,89 EUR

NÁVRAT, občianske združenie, Pluhová 1, 831 03 Bratislava, IČO: 31746209
Výkaz ziskov a strát k 31. 12. 2017

ÚČET	NÁKLADY	VÝNOSY
*501 Materiálové náklady	16 684,70 EUR	
*502 Spotreba energie	4 436,32 EUR	
*511 Opravy a údržba	2 064,09 EUR	
*512 Cestovné	4 304,28 EUR	
*518 Ostatné služby	103 901,08 EUR	
*521 Mzdové náklady	245 769,40 EUR	
*524 Zákonné sociálne poistenie	85 110,20 EUR	
*527 Zákonné sociálne náklady - sociálny fond	11 019,33 EUR	
*532 Daň z nehnuteľnosti	683,17 EUR	
*538 Ostatné dane a poplatky	355,36 EUR	
*545 Kurzové straty	0,07 EUR	
*546 Dary	4 062,19 EUR	
*549 Iné ostatné náklady	3 085,89 EUR	
*551 Odpisy DNM a DHM	18 911,14 EUR	
*554 Predaný materiál	1 380,06 EUR	
*591 Daň z príjmu	4,04 EUR	
*602 Tržby z predaja služieb		43 582,00 EUR
*644 Úroky z účtov v banke		21,32 EUR
*645 Kurzové zisky		37,86 EUR
*647 Osobitné výnosy		2 869,69 EUR
*648 Zákonné poplatky		1 194,10 EUR
*649 Iné ostatné výnosy		14 890,72 EUR
*654 Tržby z predaja materiálu		3 490,51 EUR
*662 Prijaté príspevky od právnických osôb		139 872,44 EUR
*663 Prijaté príspevky od fyzických osôb		41 436,63 EUR
*664 Prijaté členské príspevky		10,00 EUR
*665 Príspevky z podielu zaplatenej dane		126 720,90 EUR
*691 Dotácie		105 502,50 EUR
Strata	-22 142,65 EUR	501 771,32 EUR
		479 628,67 EUR

PREHLAD HOSPODARENIA	
Výdavky	
Režijné náklady súvisiace so službami pre rodiny a deti (nájomné, energie, cestovné, telekomunikačné náklady, náklady na pobyty rodín, terapeutické pomôcky, nákup pomôcok na kluby náhradných rodín, informačné materiály, kancelársky materiál)	90 084,00 EUR
Mzdové náklady a honoráre za služby rodinám a deťom	257 796,00 EUR
Zákonné sociálne a zdravotné poistenie	89 344,00 EUR
Ostatné náklady (výdavky spojené s realizáciou vzdelávania UPSVR, vzdelávanie zamestnancov, spracovanie účtovníctva, poistenie majetku, odpisy, bankové poplatky, daň z nehnuteľnosti)	56 654,00 EUR
Náklady na mediálne a FR kampane	7 893,00 EUR
SPOLU	501 771,00 EUR

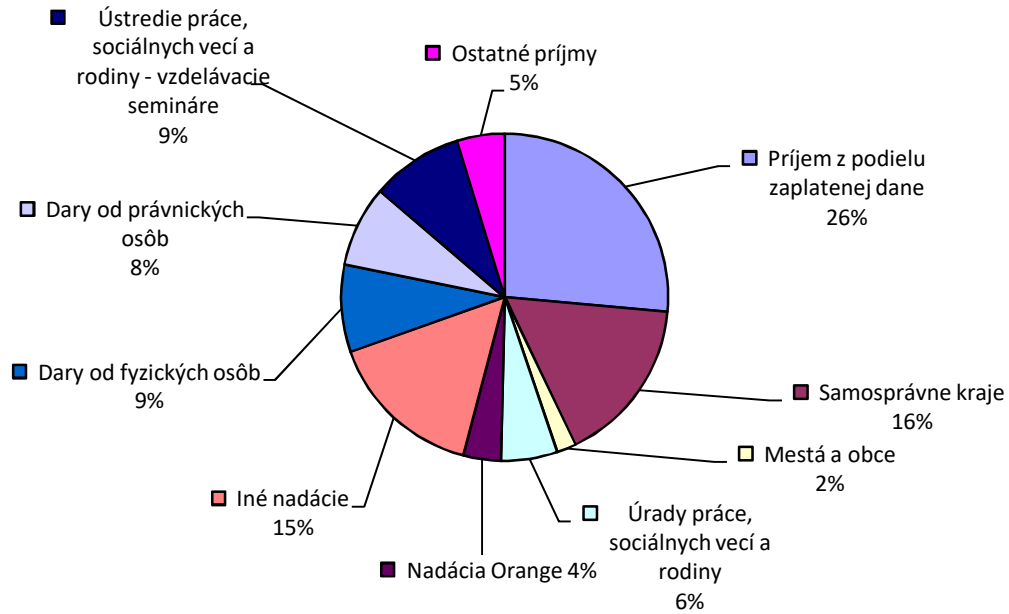
Príjmy	
Príjem z podielu zaplatenej dane*	126 721,00 EUR
Samosprávne kraje (Banskobystrický, Bratislavský , Trnavský, Žilinský)	78 873,00 EUR
Mestá a obce (Žilina, Prešov)	9 212,00 EUR
Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny (Stará Ľubovňa, Žilina, Malacky)	26 630,00 EUR
Nadácia Orange	18 000,00 EUR
Iné nadácie (Nadácia pre deti Slovenska, Nadácia Pontis, Porticus, Nadácia EPH, Nadácia SLSP a iné)	74 289,00 EUR
Dary od fyzických osôb	41 437,00 EUR
Dary od právnických osôb	38 373,00 EUR
Ústredie práce, soc. vecí a rodiny - vzdelávacie semináre	43 582,00 EUR
Ostatné príjmy (príspevky od klientov za jednotlivé služby, predaj publikácií, úroky z bankových účtov, členské)	22 512,00 EUR
SPOLU	479 629,00 EUR

*V roku 2017 bolo organizácii poukázaných 72 172,60 EUR z podielu zaplatenej dane.

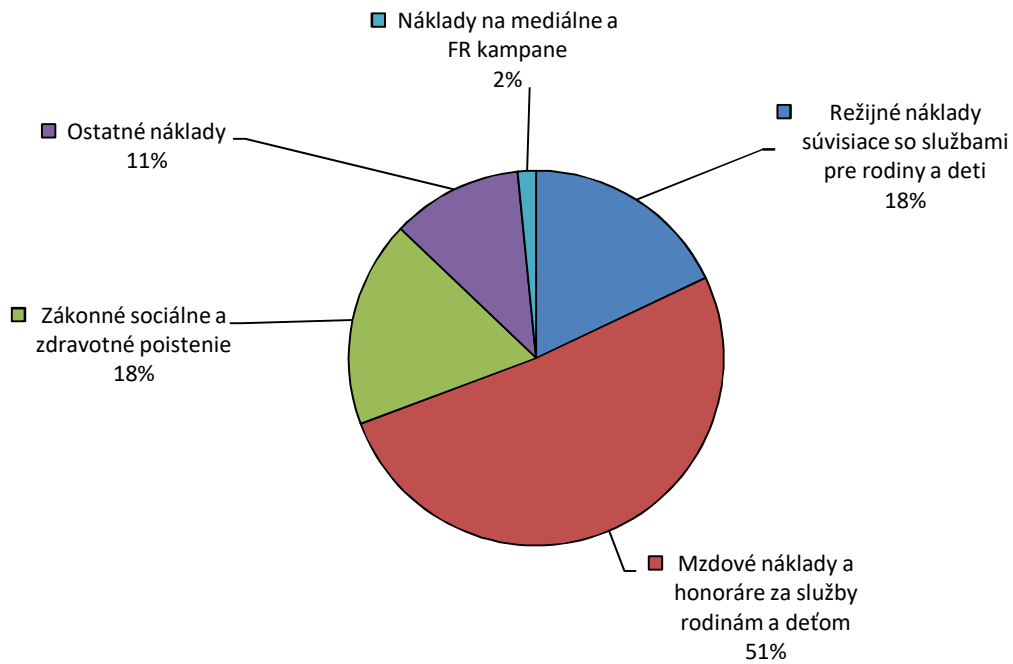
V roku 2017 bolo zároveň vyčerpaných 49 442,59 EUR z podielu zaplatenej dane poukázanej v roku 2016.

- Účtovná závierka organizácie bola zostavená za predpokladu nepretržitého trvania jej činnosti.
- Organizácia nevyňaložila žiadne náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja.
- Organizácia vykonávala činnosť tak, že nevznikli žiadne negatívne dopady na životné prostredie.
- Organizácia nemá organizačnú zložku v zahraničí.
- Organizácia v roku 2017 nenadobudla žiadne obchodné podiely ani akcie.
- Činnosť organizácie nemá vplyv na zmenu zamestnanosti.
- Významné riziká a neistoty, ktorým je organizácia vystavená sú: nie sme si vedomí žiadnych významných rizík.
- Po skončení účtovného obdobia nenastali žiadne udalosti osobitného významu.
- Hospodársky výsledok nerozdeľujeme. Účtovne sa kumuluje a používa na vykrytie strát bežného účtovného obdobia

Príjmy 2017

Výdaje 2017

POĎAKOVANIE ZA POMOC A SPOLUPRÁCU

Ďakujeme všetkým, ktorí nám akoukoľvek pomocou uľahčujú prácu a umožňujú venovať sa tomu, čo považujeme za svoju úlohu, všetkým, čo nám pomáhajú udržovať v chode naše počítače, webstránky, priestory alebo nám pomáhajú priamo v práci s deťmi a rodinami. Zvlášťne poďakovanie patrí:

Evelýna Balazsová
Jana Baňasová
Lucia Baková
Rišo Baranič
Denis Bari
Matilda Bariová
Slavo Benčok
Michaela Bendáková
Manželia Bendákovci
Michal Béreš
Martina Bošeľová
Kristiána Brťková
Anna Cabadajová
Tomáš Cimermann
Pavel Červienka
Ján a Silvia Čorbovci
Zdenka Čubová
Martin Dubovský
Miroslava Dubovská
Rodina Dučiaková
Iveta Ďurišová
Miroslava Figlušová
Lucia a Andrej Foltínovci
Renáta Frenková
Rastislav Gálik
Katarína Giertlová
Andrea Gorejová
Rodina Gregorovcov
Rodina Halcam
Erika Hanzlovičová
Rodina Hlásnych
Zuzana Harvišová
Oľga Hátasová
Alfonz Haviar
Tomáš Hettych
Beáta Hirt
Ján Hornáček
Marcel Imrišek
Janka Izraelová
Peter Janiga
Andrej Jankuliak
Matej Kapusta
Zita Kebísková
Rodina Kebluškovcov
Marián Kliment
Rodina Kobydovcov
Elza Kočíková
Ivan Koníček
Beáta Konkoliová
Peter Konkoli
Patrik Kopas
Ružena Košťálová
Rodina Kropáčová
Jakub Kratochvíl

Lena Kušnieriková
Mirka Lacová
Rodina Lališová
Martina Laskovičová
Agnes Lállová
Dalibor Liška
Oliver Máchal
Dávid Machajdík
Renáta Matejová
Zuzana Mojžišová
Jeanette Motlová
Laura a Branislav Muránski
Jana Nikolínyová
Anna Odzganová
Filip Pacalaj
Denisa Panicová
Rodina Paulíková
Rodina Pavlíková
Katarína Peťko
Tomáš Peťko
Daniela Pokorná
Zuzana Pokorá
Nika Poláková
Zuzana Polomová
Marián Preis
Vladimír Randa
Mekky Randuška
Veronika Remeselníková
Lenka Rovňanová
Radka Rybanová
Kristína Senešiová
Radoslav Sloboda ml.
Veronika Strákošová
Michaela Šavrnochová
Barbora Špalková
Peter Štít
Janka Švecová
Dominika Táčiková
Renáta Tancošová
Karol Takáč
Rodina Ursínyová
Zuzana Úradníčková
Rodina Vagnerovcov
Jaro Vojtek
Juraj Végh
Rodina Všetickovcov
Ruženka Zeliénková
Zuzana Zimová
Manželia Zlochovci
Rodina Zubáčová
Milan Zvada

Artfórum Banská Bystrica
Centrum komunitného organizovania Banská Bystrica
Hudobná skupina Džipsis and gádzos
Komunitná nadácia Zdravé mesto Banská Bystrica
MsKs Žiar nad Hronom
Dali - bb tlačiareň
Bedmintonový klub v Nižnej
Zamestnanci Schneider Electric Slovakia
FBE Bratislava, s.r.o
FIMKOM, s.r.o.
Stredoslovenská energetika, a.s.
Centrum nezávislej kultúry Záhrada Banská Bystrica
Kaufland, s.r.o., pobočka Bardejov
Relevant, n. o.
Zbor Cirkvi bratskej v Banskej Bystrici
Neonatologická klinika SZU - pri nemocnica F. D. Roosevelta
Nemocnica Brezno
Mesto Brezno
KC Fončorda Banská Bystrica + sympatizujúci občania
Doma u Kapucínov, n. o.
OILPartner, s.r.o.
Študentská právna poradňa pri Právnickej fakulte UK v Bratislave
Červený kríž - pobočka Bratislava a Senec

Špeciálne poďakovanie patrí všetkým dobrovoľníkom, bez ktorých by sme niektoré naše služby nemohli poskytovať, neoceniteľní sú na Kluboch, pobytach aj v individuálnej práci v rodinách.

POĎAKOVANIE ZA FINANČNÚ PODPORU

Zvláštne poďakovanie patrí tým, ktorí podporujú *trvalý návrat pravidelne:

Ján Almáši
Ľubomír Ambróz
Igor André
Adam Bako
Veronika Balážová
Juraj Balogh
Bánová Bohuslava
Eva Beerová
Andrea Berger
Svätopluk Betina
Mark Vladimír Bezák
Daniel Blonski
Ivana Boledovičová
Gabriela Čaklošová
Katarína Danišková
Júlia Dlasková
Zuzana Dolinayová Kutlíková
Mária Drozdová
Miroslav Droždiak
Milan Duša
Pavel Dvornák
Žofia Filagová
Marta Filková
Dana Freyerová
Rastislav Gálik
Juraj Gomory

Ján Gregorec
Anna Gutýánová
Pavol Habala
Mária Halušková
Elena Hanáčková
Oľga Hatásová
Beáta Hirt
Jana Hlinková
Viera Hojnošová
Mária Holbová
Milan Hošek
Pavel Hrica
Zuzana Hromádková
Ján Hubáč
Marek Hubinský
Peter Hubinský
Jana Chrappová
Monika Chvalníková
Marcel Imrišek
Tatiana Ivanická
Mária Ivanková
Tatiana Jancová
Petra Jarošová
Matúš Ježo
Ľudmila Ježová
Martin Joniak
Miroslav Jurík
Andrea Kalafutová
Lívia Kaňuková
Ján Kianička
Mária Klimová
Oľga Kňazeová
Peter Kočalka
Hana Kolibiarová
Darina Kotlárová
Alena Kotvasová
Leona Kováčsová
Veronika Kováčsová
Ivanka Krátka
Peter Krčah
Stanislav Kret
Ivana Kučerová
Alexandra Kušnyérová
Matúš Kyčina
Dávid Laco
Zuzana Laffěrsová
Ľubomír Lanátor
Mária Lasčeková
Martin Lovás
Martina Mackaničová
Daniel Machajdík
Ján Machajdík
Eva Majerníková
Peter Majchrák
Marta Marenčáková
Lenka Marenčíková
Alžbeta a Juraj Marendiakovci
Pavel Maša
Zuzana Mazanová
Ľubomír Melna

Jana Miháliková
Peter Mihalovič
Martin Mojžiš
Zuzana Mojžišová
Pavel Mokráň
Attila Molnár
Jana Moravčíková
Štefan Muráň
Daniel Nagaj
Petra Nováková
Martin Očkáš
Michal Ohrablo
Martin Olšina
František Ondra
Štefan Ondrišák
Martin Oros
Joseph Paice
Peter Paľaga
Danica Paprnáková
Lukáa Pataky
Alexandra Pavlíčková
Alena Peničková
Tomáš Peťko
Barbora Petříková
Zuzana Petrincová
Andrea Pichlerová
Jozef Plavčan
Alexander Plencner
Jozef Pobjecký
Michal Pocuch
Daniela Pokorná
Viera Polomová
Zuzana Polomová
Peter Popluhár
Juraj Raýman
Milan Rejko
Veronika Remišová
Alena Rjabininová
Alica Rosová
Robert Rothenstein
Ľuboš Rusnák
Anna Ruszová
Michaela Salyová
Vladimír Sedmohradský
Olga Shaw
Drahoslav Slíž
Monika Smolová
Martin Sopko
Soňa Stajančová
Andrej Stec
Monika Straková
Richard Strauch
Viktor Stupka
Danka Suchá
Alžbeta Szendreyová
Miroslava Šáchová
Peter Šepelák
Erika Škultétyová
Roland Šoltés
Lucka Šoltysová

Mikuláš Šostronek
Marian Števlík
Jana Šurínová
Zuzana Šuteková
Daniela Švecová
Mária Talapková
Andrea Teťáková
Miroslav Torous
Ján Trník
Tomáš Turanský
Hilveliisa Ukkonen
Lenka Ulianková
Marek Všeticka
Ľubica Vyhnánková
Juraj Weisz
Vladimír Zoričák
Jana Zrubcová
Lenka Žampáková
Michal Žarnay
Andrea Žažová
Veronika Železníková

Ďakujeme tým, ktorí nás podporili jednorazovo vyššou sumou:

Pavel Babal
Tomáš Bednár
Peter Kočalka
Krajčiovci
Ingrid Kristeková
Iveta Kuglerová
Janka a Roman Macáškoví
Ivan Melay
Jana Moravčíková
Róbert Nemčický
Jana Vitkovská

Vďaka patrí aj všetkým ostatným jednorazovým darcom, darcom siete Global Giving, Dobrá krajina a tým, ktorí si želali ostať anonymní!

PARTNERI

Strategický partner:

- Nadácia Orange

NGO partneri:

- SOCIA – Nadácia na podporu sociálnych zmien
- Nadácia pre deti Slovenska
- Nadácia Pontis
- Asociácia náhradných rodičov
- Nadácia Provida
- Středisko Náhradní rodinné péče
- Nadácia slovenskej sporiteľne
- Fascinujúce deti

Partneri:

- Anja
- Artforum
- Dell
- Fatchilli.com
- Rajo
- Eset
- Orange
- Euro office
- Very goodies
- BENU
- Albi
- Oil partner
- UNIVERSAL McCANN

Mediálni a reklamní partneri:

- Týždeň
- rodinka.sk
- Bigmedia
- Slovo
- Miriam
- Slovenská televízia
- Slovenský rozhlas
- Denník N

Ďakujeme všetkým, ktorí nám pomohli so šírením kampane Niekedy stačí málo.

CENTRÁ PRE NÁHRADNÚ RODINNÚ STAROSTLIVOSŤ A CENTRÁ POMOCI RODINE

Návrat / Centrum Návrat v Bratislave

Pluhová 1, 831 03 Bratislava

tel.: +421 252 444 361, sanácia rodín: +421 918 111 155

navrat@navrat.sk

Poradenské miesto v Trnave

Trhová 2, 917 01 Trnava

mob.: +421 917 649 478

navrat@navrat.sk

Centrum Návrat v Prešove

Svätoplukova 12, 080 01 Prešov

tel., fax: +421 517 711 679, +421 918 391 019, +421 918 653 818-9

navratpo@navrat.sk

(terénne služby poskytuje aj v Bardejove)

Centrum Návrat v Banskej Bystrici

Námestie SNP 16 (Beniczského pasáž) , 974 01 Banská Bystrica

tel., fax: +421 484 143 897, +421 907 518 180, +421 918 653 817

navratbb@navrat.sk

Centrum Návrat v Žiline

Republiky 31, 010 01 Žilina

tel., fax: +421 417 234 273, +421 907 706 523

navratza@navrat.sk

Poradenské miesto v Soblahove, Trenčín

mob.: +421 907 706 523

Aktuálne kontakty na **Kluby náhradných rodín** nájdete na www.navrat.sk.

Infolinka nielen o adopcii: +421 907 80 80 80

www.navrat.sk

Bankové údaje:

Prima banka Slovensko, a. s.

Číslo účtu IBAN: SK14 3100 0000 0040 0045 8116

SWIFT: LUBASKBX

IČO: 31746209

Návrat, o.z. je registrované na MV SR pod číslom VVS/1 – 900/90-10539.

Návrat poskytuje služby ako akreditovaná organizácia na základe rozhodnutí MPSVaR SR č. 8386/2016-M_OSSODRAK zo dňa 2. 5. 2016 a predĺženie č. 5151/2016-M_OSSODRAK-1 zo dňa 31. 3. 2016, ktorým sa predlžujú rozhodnutia č. 1993/2006-I/21 AK zo dňa 28. marca 2006 a č. 28630/2006-I/21 AK zo dňa 22. decembra 2006.

Správa nezávislého audítora
o overení účtovnej závierky organizácie
Návrat, o. z., Bratislava
k 31. 12. 2017

MaxAudit, s.r.o., D. Dlabača 775/33, 010 01 Žilina

Správa nezávislého audítora o overení účtovnej závierky organizácie

Návrat, o. z.

Pluhová 1
831 03 Bratislava

IČO: 31746209

Zapísaný v zapísaná v Registri občianskych združení MV SR č. VVS/1-900/90-10539
zastúpený: Mgr. Marek Roháček, predseda

Audítorská spoločnosť:

MaxAudit, s.r.o.
D. Dlabača 775/33
010 01 Žilina
Licencia SKAU č. 298
Spoločnosť je zapísaná
v Obchodnom registri Okresného súdu Žilina, Odd. Sro., VI. č. 17945/L

Zodpovedný audítor:

Ing. Erik Kelbel
Licencia SKAU č. 924

Obsah:

1. Správa audítora
2. Súvaha k 31. 12. 2017
3. Výkaz ziskov a strát k 31. 12. 2017
4. Poznámky k 31. 12. 2017

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA
Členom a štatutárnemu orgánu organizácie
Návrat, o. z., Bratislava

Správa z auditu účtovnej závierky

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky organizácie Návrat, o. z., Bratislava (ďalej len „Organizácia“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2017, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Organizácie k 31. decembru 2017 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od Organizácie sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti Organizácie nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mal v úmysle Organizáciu zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemal inú realistickú možnosť než tak urobiť.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachováваме profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektivnosť interných kontrol Organizácie.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť Organizácie nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že Organizácia prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva

uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Náš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Posúdili sme, či výročná správa Organizácie obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve.

Na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2017 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe, ktorú sme dostali po dátume vydania tejto správy audítora. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

10. mája 2018

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

neziskovej účtovnej jednotky
v sústave podvojného účtovníctva

zostavená k 3 1 . 1 2 . 2 0 1 7

Číselné údaje sa zarovnávajú vpravo, ostatné údaje sa píšú zľava. Nevyplnené riadky sa ponechávajú prázdne.

Údaje sa vyplňajú paličkovým písmom (podľa tohto vzoru), písacím strojom alebo tlačiarňou, a to čiernou alebo tmavomodrou farbou.

Á Ä B Č D É F G H Í J K L M N O P Q R Š T Ú V X Ý Ž 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Daňové identifikačné číslo 2 0 2 0 8 5 6 3 7 6	Účtovná závierka ☒ riadna ☒ zostavená ☐ mimoriadna ☐ schválená (vyznačí sa x)	Za obdobie	Mesiac	Rok
IČO 3 1 7 4 6 2 0 9		od	0 1	2 0 1 7
SID		do	1 2	2 0 1 7
SK NACE 8 8 . 9 9 . 0		Bezprostredne predchádzajúce obdobie	od	0 1
		do	1 2	2 0 1 6

Priložené súčasti účtovnej závierky

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

Poznámky (Úč NUJ 3-01)

Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01)

(vyznačí sa x)

Obchodné meno alebo názov účtovnej jednotky

N á v r a t

Sídlo účtovnej jednotky

Ulica

P l u h o v á

Číslo

1

PSČ

Obec

8 3 1 0 3

B r a t i s l a v a

Číslo telefónu

Číslo faxu

0 2

/ 5 2 4 4 4 3 6 1

0

E-mailová adresa

Zostavená dňa:

2 7 . 0 4 . 2 0 1 8

Podpisový záznam osoby
zodpovednej za vedenie
účtovníctva:

Marková

Podpisový záznam osoby
zodpovednej za zostavenie
účtovnej závierky:

Marková

Podpisový záznam
štatutárneho orgánu alebo
člena štatutárneho orgánu
účtovnej jednotky:

[Signature]

Schválená dňa:

. . 2 0

Záznamy daňového úradu

Miesto pre evidenčné číslo

Odtlačok prezentačnej pečiatky daňového úradu

Strana aktív	č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a	b	1	2	3	4
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 002 + r. 009 + r. 021	001	362535,38	78209,29	284326,09	303237,23
1. Dlhodobý nehmotný majetok r. 003 až r. 008	002				
Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti 012-(072+091AÚ)	003				
Softvér 013 - (073+091AÚ)	004				
Oceniteľné práva 014 - (074 + 091AÚ)	005				
Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (018+ 019)-(078 + 079 + 091 AÚ)	006				
Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku (041-093)	007				
Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051- 095AÚ)	008				
2. Dlhodobý hmotný majetok r. 010 až r. 020	009	362535,38	78209,29	284326,09	303237,23
Pozemky (031)	010		x		
Umelecké diela a zbierky (032)	011		x		
Stavby 021 - (081 + 092AÚ)	012	314674,90	34695,30	279979,60	295713,26
Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí 022 - (082 + 092AÚ)	013				
Dopravné prostriedky 023 - (083 + 092AÚ)	014	47860,48	43513,99	4346,49	7523,97
Pestovateľské celky trvalých porastov 025 - (085 + 092AÚ)	015				
Základné stádo a ťažné zvieratá 026 - (086 + 092AÚ)	016				
Drobný dlhodobý hmotný majetok 028 - (088 + 092AÚ)	017				
Ostatný dlhodobý hmotný majetok 029 - (089 +092AÚ)	018				
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (042 - 094)	019				
Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052 - 095AÚ)	020				
3. Dlhodobý finančný majetok r. 022 až r. 028	021				
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe (061- 096 AÚ)	022				
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom (062 - 096 AÚ)	023				
Dlhové cenné papiere držané do splatnosti (065 - 096 AÚ)	024				
Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky (066 + 067) - 096 AÚ	025				
Ostatný dlhodobý finančný majetok (069 - 096 AÚ)	026				
Obstaranie dlhodobého finančného majetku (043 - 096 AÚ)	027				
Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053 - 096 AÚ)	028				

Strana aktív	č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a	b	1	2	3	4
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 030+ r. 037+ r. 042 + r. 051	029	112723,50	5176,00	107547,50	205977,63
1. Zásoby r. 031 až r. 036	030	12036,67		12036,67	14503,45
Materiál (112 + 119) - 191	031	12036,67		12036,67	14503,45
Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121 +122)-(192+193)	032				
Výrobky (123 - 194)	033				
Zvieratá (124 - 195)	034				
Tovar (132 + 139) - 196	035				
Poskytnuté prevádzkové preddávky na zásoby (314 AÚ - 391 AÚ)	036				
2. Dlhodobé pohľadávky r. 038 až r. 041	037				
Pohľadávky z obchodného styku (311 AÚ až 314 AÚ) - 391 AÚ	038				
Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391AÚ)	039				
Pohľadávky voči účastníkom združení (358AÚ - 391AÚ)	040				
Iné pohľadávky (335 AÚ + 373 AÚ + 375 AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	041				
3. Krátkodobé pohľadávky r. 043 až r. 050	042	65032,62	5176,00	59856,62	27949,48
Pohľadávky z obchodného styku (311AÚ až 314 AÚ) - 391AÚ	043	16137,00	5176,00	10961,00	176,90
Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391 AÚ)	044	48127,62		48127,62	27702,92
Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	045	234,60	x	234,60	62,46
Daňové pohľadávky (341 až 345)	046	533,40	x	533,40	
Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+ 348)	047		x		
Pohľadávky voči účastníkom združení (358 AÚ - 391AÚ)	048				
Spojovací účet pri združení (396 - 391AÚ)	049				
Iné pohľadávky (335AÚ + 373AÚ + 375AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	050				7,20
4. Finančné účty r. 052 až r. 056	051	35654,21		35654,21	163524,70
Pokladnica (211 + 213)	052	1898,62	x	1898,62	4845,25
Bankové účty (221 AÚ + 261)	053	33755,59	x	33755,59	158679,45
Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok (221 AÚ)	054		x		
Krátkodobý finančný majetok (251+ 253 + 255 + 256 + 257) - 291AÚ	055				
Obstaranie krátkodobého finančného majetku (259 - 291AÚ)	056				
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 058 a r. 059	057	10758,30		10758,30	1027,00
1. Náklady budúcich období (381)	058	186,44		186,44	987,00
Prijmy budúcich období (385)	059	10571,86		10571,86	40,00
MAJETOK SPOLU r. 001 + r. 029 + r. 057	060	486017,18	83385,29	402631,89	510241,86

Strana pasív		č.r.	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
a		b	5	6
A. VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU		061	234579,05	256721,70
r. 062+ r. 068 + r. 072 + r. 073				
1.	Imanie a peňažné fondy r. 063 až r. 067	062	2793,53	2793,53
	Základné imanie (411)	063		
	Peňažné fondy tvorené podľa osobitného predpisu (412)	064	2793,53	2793,53
	Fond reprodukcie (413)	065		
	Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov (414)	066		
	Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastín (415)	067		
2.	Fondy tvorené zo zisku r. 069 až r. 071	068	265,55	265,55
	Rezervný fond (421)	069		
	Fondy tvorené zo zisku (423)	070		
	Ostatné fondy (427)	071	265,55	265,55
3.	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov (+; - 428)	072	253662,62	124554,64
4.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie r. 060 - (r. 062 + r. 068 + r. 072 + r. 074 + r. 101)	073	-22142,65	129107,98
B. CUDZIE ZDROJE SPOLU r. 075 + r. 079 + r. 087 + r. 097		074	43336,84	43661,35
1.	Rezervy r. 076 až r. 078	075	21428,81	14793,80
	Rezervy zákonné (451AÚ)	076		
	Ostatné rezervy (459AÚ)	077		
	Krátkodobé rezervy (323 + 451AÚ + 459AÚ)	078	21428,81	14793,80
2.	Dlhodobé záväzky r. 080 až r. 086	079	2120,28	2723,55
	Záväzky zo sociálneho fondu (472)	080	2120,28	2723,55
	Vydané dlhopisy (473)	081		
	Záväzky z nájmu (474 AÚ)	082		
	Dlhodobé prijaté preddávky (475)	083		
	Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476)	084		
	Dlhodobé zmenky na úhradu (478)	085		
	Ostatné dlhodobé záväzky (373 AÚ + 479 AÚ)	086		
3.	Krátkodobé záväzky r. 088 až r. 096	087	4787,75	26144,00
	Záväzky z obchodného styku (321 až 326) okrem 323	088	4410,02	3503,79
	Záväzky voči zamestnancom (331+ 333)	089	377,73	1222,92
	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	090		
	Daňové záväzky (341 až 345)	091		21417,29
	Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+348)	092		
	Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov (367)	093		
	Záväzky voči účastníkom združení (368)	094		
	Spojovací účet pri združení (396)	095		
	Ostatné záväzky (379 + 373 AÚ + 474 AÚ + 479 AÚ)	096		
4.	Bankové výpomoci a pôžičky r. 098 až r. 100	097	15000,00	
	Dlhodobé bankové úvery (461AÚ)	098		
	Bežné bankové úvery (231+ 232 + 461AÚ)	099		
	Prijaté krátkodobé finančné výpomoci (241+ 249)	100	15000,00	
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 102 a r. 103		101	124716,00	209858,81
1.	Výdavky budúcich období (383)	102		
	Výnosy budúcich období (384)	103	124716,00	209858,81
VLASTNÉ ZDROJE A CUDZIE ZDROJE SPOLU r.061+ r.074 + r.101		104	402631,89	510241,86

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
501	Spotreba materiálu	01	16684,70		16684,70	20875,88
502	Spotreba energie	02	4436,32		4436,32	3558,72
504	Predaný tovar	03				
511	Opravy a udržiavanie	04	2064,09		2064,09	3961,21
512	Cestovné	05	4304,28		4304,28	3492,86
513	Náklady na reprezentáciu	06				
518	Ostatné služby	07	103842,68	58,40	103901,08	91366,36
521	Mzdové náklady	08	244055,51	1713,89	245769,40	216346,79
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	09	84506,91	603,29	85110,20	76073,47
525	Ostatné sociálne poistenie	10				
527	Zákonné sociálne náklady	11	11019,33		11019,33	7874,14
528	Ostatné sociálne náklady	12				
531	Daň z motorových vozidiel	13				
532	Daň z nehnuteľností	14	683,17		683,17	430,07
538	Ostatné dane a poplatky	15	355,36		355,36	1578,46
541	Zmluvné pokuty a penále	16				
542	Ostatné pokuty a penále	17				305,90
543	Odpísanie pohľadávky	18				0,42
544	Úroky	19				
545	Kurzové straty	20	0,07		0,07	0,01
546	Dary	21	4062,19		4062,19	6891,83
547	Osobitné náklady	22				
548	Manká a škody	23				
549	Iné ostatné náklady	24	3085,89		3085,89	3228,10
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	25	18911,14		18911,14	15762,54
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	26				2075,64
553	Predané cenné papiere	27				
554	Predaný materiál	28		1380,06	1380,06	1501,90
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	29				
556	Tvorba fondov	30				
557	Náklady na precenenie cenných papierov	31				
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	32				
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám	33				
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	34				
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	35				
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	36				
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	37				
Účtová trieda 5 spolu		r. 01 až r. 37	498011,64	3755,64	501767,28	455324,30

Číslo účtu	Výnosy	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
601	Tržby za vlastné výrobky	39				
602	Tržby z predaja služieb	40	43582,00		43582,00	
604	Tržby za predaný tovar	41				
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	42				
612	Zmena stavu zásob polotovarov	43				
613	Zmena stavu zásob výrobkov	44				
614	Zmena stavu zásob zvierat	45				
621	Aktivácia materiálu a tovaru	46				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	47				
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	48				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	49				
641	Zmluvné pokuty a penále	50				
642	Ostatné pokuty a penále	51				
643	Platby za odpísané pohľadávky	52				
644	Úroky	53	21,32		21,32	785,52
645	Kurzové zisky	54	37,86		37,86	0,09
646	Prijaté dary	55				1000,00
647	Osobitné výnosy	56	2869,69		2869,69	
648	Zákonné poplatky	57	1194,10		1194,10	2311,84
649	Iné ostatné výnosy	58	14890,72		14890,72	18438,72
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	59				153000,00
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	60				
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	61				
654	Tržby z predaja materiálu	62		3490,51	3490,51	3612,29
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	63				
656	Výnosy z použitia fondu	64				
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	65				
658	Výnosy z nájmu majetku	66				
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	67				
662	Prijaté príspevky od iných organizácií	68	139872,44		139872,44	181284,34
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	69	41436,63		41436,63	34694,03
664	Prijaté členské príspevky	70	10,00		10,00	
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	71	126720,90		126720,90	35934,64
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	72				
691	Dotácie	73	105502,50		105502,50	175441,77
Účtová trieda 6 spolu r. 39 až r. 73		74	476138,16	3490,51	479628,67	606503,24
Výsledok hospodárenia pred zdanením r. 74 - r. 38		75	-21873,48	-265,13	-22138,61	151178,94
591	Daň z príjmov	76	4,04	0,00	4,04	22070,96
595	Dodatočné odvody dane z príjmov	77				
Výsledok hospodárenia po zdanení (r. 75 - (r. 76 + r. 77)) (+/-)		78	-21877,52	-265,13	-22142,65	129107,98

Poznámky (Úč NUJ 3 – 01)

IČO 3 1 7 4 6 2 0 9 /SID

Poznámkyk 31. 12. 2017
(v celých eurách)

Účtovná jednotka vyplní len tie body poznámok, ktoré sú opodstatnené k účtovnej závierke.

I. Všeobecné údaje

(1) názov a sídlo účtovnej jednotky:

Názov účtovnej jednotky:	Návrat
Sídlo účtovnej jednotky:	Pluhová 1, 831 03 Bratislava
Právna forma:	Občianske združenie
Dátum jej založenia alebo zriadenia:	4.4.1995
Registrácia:	Ministerstvo vnútra SR pod číslom VVS/1 – 900/90-10539.

(2) Informácie o členoch štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov účtovnej jednotky; uvádzajú sa mená a priezviská členov štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov účtovnej jednotky:

Štatutárne orgány: (Štatutár)	Mgr. Marek Roháček , štatutár
Dozorný orgán: (Revízna komisia)	RNDr. Peter Paľaga
	Ján Hornáček
	Ing. Tomáš Dulovič

(3) Opis činnosti:

Hlavná činnosť:	<ul style="list-style-type: none"> - poskytuje komplexné odborné služby v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti a v oblasti sanácie pôvodného rodinného prostredia dieťaťa. -informuje prostredníctvom médií o uvedených otázkach -výmena skúseností s medzinárodnými organizáciami a odborníkmi -iniciuje a podporuje potrebné zmeny v legislatíve a praxi -publikuje materiály a vykonáva potrebné prieskumy a výskum v oblasti cieľov združenia -zriaďuje odborné centrá a iné organizačné jednotky na území Slovenska, ktoré naplňajú ciele združenia -spolupráca so štátnymi a neštátnymi, organizáciami, ktoré sa zaoberajú otázkami rodiny, detí a mládeže žijúcimi mimo rodiny -všestranne podporuje rozvoj náhradnej rodinnej starostlivosti -vzdelávanie odborníkov, rodičov v témach náhrad. rodinnej starostlivosti a pomoci rodinám v kríze
Podnikateľská činnosť:	Nevykonáva

(4) Prepočítaný počet zamestnancov účtovnej jednotky počas účtovného obdobia, alebo počet zamestnancov účtovnej jednotky ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka z toho počet vedúcich zamestnancov

(5)

	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	27	29
z toho počet vedúcich zamestnancov	6	6
Počet dobrovoľníkov vyslaných účtovnou jednotkou	0	0
Počet dobrovoľníkov, ktorí vykonávali dobrovoľnícku činnosť pre účtovnú jednotku počas účtovného obdobia	72	41

(6) Právny dôvod na zostavenie účtovnej závierky: **riadna**

(7) Dátum schválenia účtovnej závierky za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie príslušným orgánom účtovnej jednotky - valné zhromaždenie 22.5.2017

(8) Údaje v prílohe sa uvádzajú v celých eurách.

II. Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach:

- (1) Účtovná jednotka bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti: **áno**
- (2) Zmeny účtovných zásad a zmeny účtovných metód, s uvedením dôvodu ich uplatnenia a ich vplyvu na hodnotu majetku, záväzkov, vlastného imania a výsledku hospodárenia účtovnej jednotky

Organizácia účtuje v sústave podvojného účtovníctva podľa zásad a metód uplatňovaných v predchádzajúcom účtovnom období.

- (3) Spôsob oceňovania jednotlivých zložiek majetku a záväzkov v členení na:

Majetok a záväzky	Spôsob oceňovania
a) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný kúpou	žiaden
b) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou	žiaden
c) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný iným spôsobom	žiaden
d) dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou	Obstarávacia cena
e) dlhodobý hmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou	žiadny
f) dlhodobý hmotný majetok obstaraný iným spôsobom	žiadny
g) dlhodobý finančný majetok	žiadny
h) zásoby obstarané kúpou	Obstarávacia cena
i) zásoby vytvorené vlastnou činnosťou	žiadne
j) zásoby obstarané iným spôsobom	žiadne
k) pohľadávky	menovitá hodnota pri ich vzniku
l) krátkodobý finančný majetok	menovitá hodnota pri ich vzniku
m) časové rozlíšenie na strane aktív súvahy	Vo vecnej a časovej súvislosti s obdobím
n) záväzky, vrátane rezerv, dlhopisov, pôžičiek a úverov	menovitá hodnota pri ich vzniku
o) časové rozlíšenie na strane pasív súvahy	Vo vecnej a časovej súvislosti s obdobím
p) deriváty	Žiadne
q) majetok a záväzky zabezpečené derivátmi	Žiaden
r) prenajatý majetok a majetok obstaraný na základe finančného prenájmu	Žiaden

- (4) Spôsob zostavenia odpisového plánu pre jednotlivé druhy dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, pričom sa uvádza - doba odpisovania, použité sadzby odpisov a odpisové metódy pri určení účtovných odpisov.

Spôsob odpisovania dlhodobého majetku – rovnomerné odpisy

Druh dlhodobého majetku	Doba odpisovania	Sadzby odpisov	Odpisová metóda
Budovy a stavby	20 rokov		Rovnomerné odpisovanie
Stroje, prístroje	4 roky		Rovnomerné odpisovanie
Dopravné prostriedky	4 roky		Rovnomerné odpisovanie

- (5) Účtovná jednotka vytvára opravné položky a rezervy dobrovoľne

III. Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje v súvahe

- (1) Údaje o dlhodobom nehmotnom majetku a dlhodobom hmotnom majetku za účtovné obdobie, za ktoré sa zostavuje účtovná závierka

Poznámky k účtovnej závierke

	Pozemky	Umelecké diela a zbierky	Stavby	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	Dopravné prostriedky	Pestovateľské celky trvalých porastov	Základné stádo a ťažné zvieratá	Drobný a ostatný dlhodobý hmotný majetok	Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia			314 675,-		861,- ⁴⁷						362 536,-
prírastky											
úbytky											
presuny											
Stav na konci bežného účtovného obdobia			314 675,-		47 861,-						362 536,-
Oprávky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia			18 961,-		40 336,-						59 297,-
prírastky			15 734,-		3 178,-						18 912,-
úbytky					0,-						
Stav na konci bežného účtovného obdobia			34 695,-		43 514,-						78 209,-
Opravné položky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia											
prírastky											
úbytky											
Stav na konci bežného účtovného obdobia											
Zostatková cena - Stav na začiatku bežného účtovného obdobia			295 714,-		7 525,-						303 239,-
Zostatková cena - Stav na konci bežného účtovného obdobia			279 980,-		4 347,-						284 327,-

(2) Údaje o spôsobe a výške poistenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

Budovy/vlastné kanc. priestory/ - poistenie vlastných kancelárskych priestorov je súčasťou poistenia celého bytového domu a finančne je súčasťou mesačnej zálohovej platby za užívanie priestoru správcovským spoločnostiam Hprobyt Bratislava a Bytterm Žilina.

Osobné automobily

Zákonné poistenie:

Škoda Fabia combi modrá BA 664 OO
Škoda Octavia BA 347 XP
Škoda Fabia modrá BL 612 CG
Škoda Fabia červená BA213 EB
Škoda Octavia BL 463JG
Škoda Octavia BL 496CH
Škoda Peugeot BL 260AX

Havarijné poistenie:

Škoda Fabia modrá BL 612 CG v sume 186,64 EUR
Škoda Fabia červená BA213 EB v sume 133,26 EUR
Škoda Octavia BL 463 JG v sume 120,87 EUR

(3) Prehľad o významných položkách krátkodobé finančné majetku a jeho ocenení reálnou hodnotou.

Krátkodobý finančný majetok	Stav na konci bežného účtovného obdobia	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pokladnica	1 807,-	3 572,-
Ceniny	92,-	1 274,-
Bežné bankové účty	33 756,-	158 680,-
Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok	0,-	0,-
Peniaze na ceste	0,-	0,-
Ostatné krátkodobé fin. výpomoci	15 000,-	0,-
Spolu	50 655,-	163 526,-

(3) Prehľad pohľadávok do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti.

	Stav na konci	
	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pohľadávky do lehoty splatnosti	59 857,-	32 879,-
Pohľadávky po lehote splatnosti	5 176,-	5 176,-
Pohľadávky spolu	65 033,-	38 055,-

Opravnú položku sme vytvorili z dôvodu predpokladu, že pohľadávka v sume 5 176,- EUR nebude uhradená. Ide o pohľadávku voči cestovnej kancelárii Plavá Laguna pani Kussyová, ktorá ukončila svoju činnosť a náš objednaný pobyt pre rodiny neuskutočnila a nemá záujem nám vrátiť uhradenú čiastku. Voči uvedenej organizácii sme podali podnet na trestne stíhanie.

(4) Prehľad o významných položkách časového rozlíšenia nákladov budúcich období a príjmov budúcich období.

Príjmy budúcich období	Stav na konci bežného účtovného obdobia
I03/0271 Vzdelávanie ústredie PSVR - semináre 12/2017 Nevystavená faktúra za uvedené aktivity v decembri 2017	9 435,-
I03/0333 Nadácia Pontis - projekt dobrá krajina-suma darov z tejto zbierky bude zazmluvnená až vo februári 2018	1 137,-
Spolu	10 572,-

(5) Opis a výška zmien vlastných zdrojov krytia stálych a obežných aktív podľa súvahových položiek za účtovné obdobie, za ktoré sa zostavuje účtovná závierka

a) opis základného imania najmä výška nadačného imania v nadáciách, výška vkladov zakladateľov, prioritný majetok v neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby, prevody zdrojov z fondov organizácie, suma bezodplatne prevzatého dlhodobého majetku a podobne; za jednotlivé položky sa uvádza stav na začiatku účtovného obdobia, jednotlivé prírastky a úbytky a zostatok na konci účtovného obdobia,

	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Prírastky (+)	Úbytky (-)	Presuny (+, -)	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Imanie a fondy					
Základné imanie					
z toho: nadačné imanie v nadácii					
vklady zakladateľov					
prioritný majetok					
Fondy tvorené podľa osobitného predpisu	2 793,-				2 793,-
Fond reprodukcie					
Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov					
Fondy zo zisku					
Rezervný fond					
Fondy tvorené zo zisku					
Ostatné fondy	266,-				266,-
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	124 555,-			+129 108,-	253 663,-
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	129 108,-	-22 143,-		- 129 108,-	-22 143,-
Spolu	256 722,-	- 22 143,-		0,-	234 579,-

b) Hospodársky výsledok nerozdeľujeme. Účtovne sa kumuluje a používa na vykrytie strát bežného účtovného obdobia

(6) Opis a výška cudzích zdrojov, a to

- a) údaje o jednotlivých druhoch rezerv, ktoré tvorí účtovná jednotka za podnikateľskú činnosť; uvedie sa stav rezerv na začiatku účtovného obdobia, ich tvorba, zníženie, použitie a zrušenie počas účtovného obdobia, za ktoré sa zostavuje účtovná závierka, a zostatok rezervy na konci účtovného obdobia, pričom sa uvedie predpokladaný rok použitia rezervy

Druh rezervy	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba rezerv	Použitie rezerv	Zrušenie alebo zníženie rezerv	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Jednotlivé druhy krátkodobých zákonných rezerv -na nevyčerpané dovolenky	13 234,-	18 669	13 234,-		18 669
Jednotlivé druhy krátkodobých zákonných rezerv -na audit ročnej závierky	1 560,-	2 760,-	1 560,-		2 760,-
Jednotlivé druhy dlhodobých zákonných rezerv					
Zákonné rezervy spolu					
Jednotlivé druhy krátkodobých ostatných rezerv					
Jednotlivé druhy dlhodobých ostatných rezerv					
Ostatné rezervy spolu					
Rezervy spolu	14 794,-	21 429,-	14 794,-		21 429,-

- b) prehľad o výške záväzkov do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti

Druh záväzkov	Stav na konci	
	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
b) p		
r		
Záväzky po lehote splatnosti	532,-	509,-
Záväzky do lehoty splatnosti so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka	4 256,-	25 636,-
Krátkodobé záväzky spolu	4 788,-	26 145,-
d		
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti od jedného do piatich rokov vrátane		
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti viac ako päť rokov		
Dlhodobé záväzky spolu		
Krátkodobé a dlhodobé záväzky spolu	4 788,-	26 145,-

c) prehľad o výške záväzkov podľa zostatkovej doby splatnosti v členení podľa jednotlivých položiek súvahy do jedného roka vrátane, od jedného roka do piatich rokov vrátane a viac ako päť rokov,

Dlhodobé záväzky - žiadne

Výška záväzkov podľa zostatkovej doby splatnosti	Do 1 roka	Od 1 – 5 rokov	Viac ako 5 rokov
KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY			
Záväzky z obchodného styku	4 410,-		-
Záväzky voči zamestnancom	378,-		-
Zúčtovanie s inštitúciami soc. zabezpečenia		-	-
Daňové záväzky		-	-
CELKOM VÝŠKA ZÁVÄZKOV:	4 788,-	-	-

c) prehľad o záväzkoch zo sociálneho fondu s uvedením stavu na začiatku účtovného obdobia, tvorby a čerpania sociálneho fondu počas účtovného obdobia a zostatok na konci účtovného obdobia,

	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba soc. fondu	Použitie soc. Fondu	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Sociálny fond	2 724,-	1 246,-	1 849,-	2 120,-
SPOLU	2 724,-	1 246,-	1 849,-	2 120,-

d) časové rozlíšenie výnosov budúcich období

Položky výnosov budúcich období	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Prírastky (+)	Úbytky (-)	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Príjem z podielu zaplatenej dane	49 443,-	81 345,-	130 788,-	0,-
Dlhodobý majetok obstaraný z podielu zaplatenej dane-kancelária Centrum Žilina	49 326,-		2 960,-	46 366,-
Dlhodobý majetok obstaraný z podielu zaplatenej dane-kancelária Centrum Bratislava	41 849,-		2 146,-	39 704,-
Darovacia zmluva Anja/2016-2017/	20 000,-	20 000,-	20 000,-	20 000,-
Nadácia Porticus	49 241,-		49 241,-	0,-
Nadácia deti Slovenska	0,-	5 190,-	1 743,-	3 447,-
Darovacia zmluva Coca-cola	0,-	10 000,-		10 000,-
Slovensko-český fond-grant	0,-	200,-	0,-	200,-
Nadácia Markíza	0,-	5 000,-	0,-	5 000,-
CELKOM	209 859,-	121 735,-	206 878,-	124 716,-

e) prehľad o bankových úveroch, pôžičkách a návratných finančných výpomociach s uvedením meny, v ktorej boli poskytnuté, druhu, hodnoty v cudzej mene a hodnoty v slovenských korunách ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, výšky úroku, splatnosti a formy zabezpečenia,

Organizácia má uzatvorenú zmluvu o pôžičke v sume 15 000 EUR. Uvedená pôžička nie je úročená a je splatná do 31. marca 2018

(7) Údaje o majetku prenajatom formou finančného prenájmu, a to:

- a) celková suma dohodnutých platieb ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka v členení na istinu a finančný náklad,
- b) suma istiny a finančného nákladu podľa doby splatnosti
  1. do jedného roka vrátane,
  2. od jedného roka do piatich rokov vrátane,
  3. viac ako päť rokov.

Organizácia nemá žiaden prenajatý majetok formou finančného prenájmu.

IV. Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje vo výkaze ziskov a strát

(1) Prehľad o tržbách za vlastné výkony a tovar s uvedením ich opisu a vyčíslením hodnoty tržieb podľa jednotlivých hlavných druhov výrobkov, služieb a činností účtovnej jednotky.

Organizácia poskytuje sociálne poradenstvo, za ktorých poskytovanie je stanovený príspevok od klientov. Zároveň organizácia vydáva svoje materiály spracujúce tému, ktorej sa venuje a tento materiál je určený nie len pre interné účely, ale aj na predaj pre verejnosť. Jednou z aktivít organizácie je vzdelávanie odbornej a laickej verejnosti. V roku 2017 organizácia vzdelávala zamestnancov ÚPSVR v rámci celej SR, ktoré bolo platené Ústredím PSVR.

Druh výkonu a tovar	Hlavná činnosť
podľa jednotlivých typov výrobkov a služieb účtovnej jednotky a hlavných oblastí odbytu	
1. Tržby z predaja služieb	43 582,-
2. Ostatné výnosy - príspevky klientov na výkon činností	14 891,-
3. Tržby z predaja materiálu	3 491,-
Tržby spolu	61 964,-

(1) Opis a vyčíslenie hodnoty významných zložiek prijatých darov, osobitných výnosov a zákonných poplatkov, dotácií a grantov.

Dary, osobitné výnosy, zákonné poplatky	Suma
Príjmy zo štátneho rozpočtu /ÚPSVR/	26 630,-
Príjmy z rozpočtu miestnej samosprávy a miest	78 873,-
Nadácia Orange	18 000,-
Ústredie práce, soc. vecí a rodiny	43 582,-
Nadácia Porticus	49 242,-
Iné nadácie	25 047,-
Dary od právnických osôb	38 373,-
Dary od fyzických osôb	41 437,-

(2) Účel a výška použitia podielu zaplatenej dane za bežné obdobie.

Účel použitia podielu zaplatenej dane	Použitá suma bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Použitá suma bežného účtovného obdobia
Poskytovanie sociálneho poradenstva – úhrada mzdových a režijných nákladov s tým spojených	49 443,-	72 172,-
Zostatok podielu zaplatenej dane za bežné účtovné obdobie	0,-	0,-

(3) Významné položky nákladov

Vymedzenie nákladov na:	Suma
Materiálové vybavenie	16 685,-
Nájomné	15 460,-
Iné služby/ostatné/	43 039,-
Služby v oblasti NRS a sanácie	16 261,-
Služby v oblasti účtovníctva	13 685,-
Služby v oblasti marketingu	7 893,-
Mzdové náklady	245 769,-
Povinné odvody do sociálnej a zdravotných poisťovní	85 110,-
Overenie účtovnej závierky audítorom	2 760,-
Celkom	446 662,-

(5) Vymedzenie a suma nákladov (len pre účtovnú jednotku, ktorá má povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom).

Vymedzenie nákladov na:	Suma
Overenie účtovnej závierky audítorom	2 760,-
Iné uisťovacie služby	
Daňové poradenstvo	
Iné súvisiace služby poskytnuté audítorom alebo audítorskou spoločnosťou	

V. Opis údajov na podsúvahových účtoch

Významné položky prenajatého majetku, majetku prijatého do úschovy, odpísané pohľadávky a prípadné ďalšie položky.

- žiadne

VI. Iné aktíva a iné pasíva

- (1) Opis a hodnota budúcich možných peňažných záväzkov a budúcich možných nepenažných záväzkov, ktoré sa nevykazujú v súvahe; pri každej položke sa uvádza jej opis, výška a informácia, či sa týka spriaznených osôb, a toň

– žiadne z nižšie uvedených

Opis	Výška	Spriaznené osoby
a) záväzky vyplývajúce z ručenia, v členení podľa jednotlivých druhov ručenia s uvedením údajov o poskytnutom vecnom zabezpečení týchto záväzkov,		
b) záväzky alebo právo vyplývajúce zo súdnych sporov,		
c) záväzky alebo právo vyplývajúce z poskytnutých záruk,		
d) záväzky alebo právo vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov,		
e) záväzky vyplývajúce zo zmlúv o podriadenom záväzku podľa § 408a Obchodného zákonníka,		
f) záväzky vyplývajúce z ručenia aj za iné subjekty, v členení podľa jednotlivých druhov ručenia a informácie o iných formách zabezpečenia.		

- (2) Opis významných položiek ostatných finančných práv alebo finančných povinností, ktoré sa nesledujú v účtovníctve a neuvádzajú sa v súvahe; pri každej položke sa uvádza jej opis, výška a údaj, či sa týka spriaznených osôb, a to

– žiadne z nižšie uvedených

Opis	Výška	Spriaznené osoby
a) budúce právo alebo budúca povinnosť z devízových termínovaných obchodov a iných finančných derivátov,		
b) budúce právo alebo budúca povinnosť z opčných obchodov,		
c) budúce právo alebo budúca povinnosť, zákonná alebo zmluvná, odobrať určité produkty alebo služby, napr. z dodávateľských alebo odberateľských zmlúv,		
d) budúce právo alebo budúca povinnosť z leasingových, nájomných, servisných, poisťných, koncesionárskych, licenčných zmlúv a podobne,		
e) budúce právo alebo budúca povinnosť zo zmluvy o kúpe prenajatej veci,		
f) povinnosť preinvestovať prostriedky získané oslobodením od dane z príjmov,		
g) iné povinnosti vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov.		

Medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej zostavenia nenastali žiadne významné skutočnosti.